

Hittanár képzés követelményei

A hittanárrá válás feltétele a mind magasabb szintű elméleti ismeret elsajátítása, és ezzel párhuzamosan a gyakorlati pedagógiai munkához szükséges jártasságok, készségek és képességek fejlesztése.

Ebben a kar oktatói mellett segítségére lesznek a gyermekkel való bánás – és a tanítás mintáját nyújtó gyakorlatvezetők.

Ismereteinek gyakorlatban történő alkalmazása a hallgatókat önismeretre, egyre nagyobb önállóságra készíteti.

Az elméleti és a gyakorlati ismeretek, így a

kurzusok is egymásra épülnek:

3. félév: Kateketika I.
4. félév: Kateketika II.
5. félév: Kateketika III.
6. félév: Kateketika IV.
7. félév: Szakmódszertan
8. félév: Pedagógiai gyakorlat
9. félév: Tanítási gyakorlat
10. félév: Egybefüggő tanítási gyakorlat (Záró tanítással)

Gyakorlati tárgyak:

1. Kateketika III.-IV.
2. Szakmódszertan
3. Pedagógiai gyakorlat
4. Tanítási gyakorlat
5. Egybefüggő tanítási gyakorlat (záró tanítással)

A Kateketika III. tantárgy a Kateketika I-II. tantárgy elméleti anyagára épül.

Követelmény:

- **13 óra hospitálás** hittan órán, és **2 óra hospitálás** plébániai hittan órán, amelyekről a hallgató hospitálási naplót készít,
- amelyben rögzíti a pedagógiai elemeket, az órán elhangzott kérdéseket, feladatokat, módszertani elemeket, munkaformákat, és beküldi a főiskolai oktatónak.
- **a hospitálási naplót 2 napon belül e-mailen el kell küldenie** a gyakorlatvezető tanárnak, aki egy alkalommal véleményezi a beadott hospitálási naplót (kiemelve annak erősségeit és gyengeségeit)
- **a kijavított hospitálási naplót** a hallgató elküldi a katgyak@gmail.com címre.

A Kateketika IV. tantárgy a Kateketika I-II. tantárgy elméleti anyagára és a Kateketika III. gyakorlati tapasztalataira épül.

Követelmény:

- **6 óra hospitálás** hittan órán, és **2 óra hospitálás** plébániai hittan órán, amelyekről a hallgató hospitálási naplót készít,
- amelyben rögzíti a pedagógiai elemeket, az órán elhangzott kérdéseket, feladatokat, módszertani elemeket, munkaformákat, és beküldi a főiskolai oktatónak.
- **a hospitálási naplót 2 napon belül e-mailen el kell küldenie** a gyakorlatvezető tanárnak, aki egy alkalommal véleményez minden beadott hospitálási naplót (kiemelve annak erősségeit és gyengeségeit). A gyakorlatvezető elküldi a beérkezett, véleményezett hospitálási naplót a főiskolai oktatónak a katgyak@gmail.com címre.
- **a kijavított hospitálási naplót** a hallgató elküldi a katgyak@gmail.com címre.
- **A hallgatónak részt kell vennie az egyházmegyei hittanos találkozó lebonyolításában. Erről reflexiót kell beadniuk 1,5-2 oldal terjedelemben.**

A Szakmódszertanra épül a **Pedagógiai gyakorlat**

A hallgatóknak a pedagógiai gyakorlat megkezdése előtt jelentkezni kell a gyakorlatvezető koordinátor tanárnál, aki 10 pedagógust ajánl, ahová a hallgató mehet órát látogatni. (Mezeyné Szatmári Tímea, Sipos Attila)

Követelmény:

- **10 óra hospitálás** bármely órán, amelyekről hospitálási naplót készít,
- amelyben rögzíti a pedagógiai elemeket, az órán elhangzott kérdéseket, feladatokat, módszertani elemeket, munkaformákat, és beküldi a főiskolai oktatónak.
- A félév végén készítenie kell a hallgatónak egy „**pedagógiai bemutatót**”, amelyben egy megadott tananyagból kell bemutatnia, hogy hogyan építene fel egy tanítási órát: milyen szemléltetési és egyéb eszközöket használna, milyen **konkrét** feladatokat, kérdéseket adna a tanulóknak. Két héttel a bemutató előtt le kell adnia a tanítandó óra tervét.
- A hallgatók kapnak ehhez a gyakorlathoz követelményrendszert, amely alapján a rátermettséget, a beszédkészséget, a tananyag konkrétságát, a módszertani elemeket, az írásképet vizsgálják.
- A levelező tagozatos hallgatóknak a pedagógiai gyakorlat dokumentumaihoz csatolni kell a pedagógiai végzettség másolatát. Amennyiben nincs ilyen, nekik is kell tartani pedagógiai bemutatót. Akinek nincs pedagógiai végzettsége- levelezősök

A Tanítási gyakorlat kurzus csak a Pedagógiai gyakorlat teljesítése után következhet. Párhuzamosan sem végezhető a két kurzus.

Követelmény:

- **5 hittan óra látogatása alsóban+ 5 hittan óra látogatása gimnáziumban** (lehetőleg azokat az osztályokat látogassák, ahol az egybefüggő tanítási gyakorlatot is végzik)
- **a hospitálási naplót 2 napon belül e-mailen el kell küldenie** a gyakorlatvezető tanárnak, aki egy alkalommal véleményez minden beadott hospitálási naplót (kiemelve annak erősségeit és gyengeségeit). A gyakorlatvezető elküldi a beérkezett, véleményezett hospitálási naplót a főiskolai oktatónak a katgyak@gmail.com címre.
- **a kijavított hospitálási naplót** a hallgató elküldi a katgyak@gmail.com címre.
- 4 hittan óra után a hallgató felkészül az 5. órán tartandó mikrotanításra. Az erről adott tervet, - ha a gyakorlatvezető korábban nem kéri,- a 4. óra látogatása után, még azon a napon 18 óráig le kell adnia a gyakorlatvezetőnek. A hallgató akkor teljesíti a kurzus követelményeit, ha a gyakorlatvezető által jóváhagyott órarészletet a megfelelő módon adja át.
Ha a gyakorlatvezető nem találja alkalmasnak vagy ha nem kapja meg időben az órarészlet tervét, akkor nem tarthatja meg a **tanulók előtt a hallgató a mikrotanítást**. A mikrotanítást a gyakorlatvezető formanyomtatványon értékeli.

Az **Egybefüggő tanítási** gyakorlat csak a Tanítási gyakorlat teljesítése után végezhető.

Lebonyolítása hármasságban – előkészítés, tanítás, elemzés – történik.

Követelmény:

- 4-4 óra hospitálás+ 4-4 óra tanítás alsóban és gimnáziumban (14-18 éves korosztály). Mindkét esetben az utolsó tanítás záró tanítás.
- Hallgató csak akkor tarthatja meg a tanításait, ha a gyakorlatvezető véleményezte a tanítandó órák vázlatait, és megfelelőnek találta.
- A tanítás tervét, - ha a gyakorlatvezető korábban nem kéri,- a hallgató köteles leadni az utolsó hospitálást illetve tanítást követően még azon a napon 18 óráig. Ha ezt elmulasztja, nem jogosult megtartani a következő órát.
- A hallgató köteles a gyakorlatvezető észrevételei alapján a szükséges korrekciókat elvégezni, a tanításhoz szükséges előzetes szervezési feladatok (megfigyelések, gyűjtések, szemléltető eszközök, stb.) elvégezni, a tanításra a legjobb tudása szerint felkészülni.
- Ha az óratervet vagy annak javított változatát a gyakorlatvezető nem megfelelőnek ítéli, a hallgató nem jogosult az óra megtartására. A tanítási gyakorlatot a gyakorlatvezető formanyomtatványon értékeli.

- Az egyéni tanrendet követő hallgatók számára a követelmény ugyanaz, mint a többi nappali tagozatos hallgató számára.
- A hospitálási naplókat és az óraterveket a letölthető megadott formában kell rögzíteni.
- A hallgatóknak a beadandó anyagot rögzítenie kell valamiféle adathordozón, hogy bármikor újra egyeztethető, előkereshető legyen.
- **A kijavított hospitálási naplókat és az értékelést** a hallgató elküldi a katgyak@gmail.com címre.
- A nappali tagozatos hallgatók kötelesek bejelenteni a Kateketikai irodának a kateketakor@gmail.com címen a zárótanítások időpontjait. A záróvizsgákon gyakorló hittanárok jelenléte emeli a vizsgák komolyságát.
- A levelező tagozatos hallgatóknak a beadandók mellett videót kell küldeni a zárótanításokról a katgyak@gmail.com címre.

A gyakorlatok időpontja nem módosítható, a beosztástól eltérni nem lehet, minden hallgató köteles részt venni gyakorlatokon. Hiányzását minden esetben orvosi igazolással kell igazolnia.

Amennyiben a Koronavírus járvány miatt a gyakorlat megszakadt vagy el sem kezdődik, a következő módon pótolható:

Online vagy videós órák látogatásával kell pótolni a hospitálást abban az osztályban, amelyikben a gyakorlatot végzi, ha erre nincs lehetőség, akkor a tanulóknak küldött digitális tananyag áttanulmányozásával, annak elemzésével kell a gyakorlatot végezni.

Ezután kell készíteni **2 videós órát** a következő tananyagok témáiból. (Ezt előtte a szakvezetővel kell egyeztetni.) Tehát videóra kell vennie a hallgatónak, hogy hogyan tartotta volna meg az órákat gyerekek előtt. Ezt el kell küldenie a szakvezetőnek és nekem. **Videóra csak olyan órák vehetők fel, aminek a tervét a szakvezető jóváhagyta.**

Kell még készíteni **2 db nagyon részletes, percbeosztással, utasításokkal elkészített óratervet** a tanmenetben következő 2 tananyagból. Ezt is el kell küldeni a szakvezetőnek is, és nekem is.

A gyakorlat másik részét 7-11. osztályos korosztályban kell teljesíteni. Ugyanúgy a 4 óra hospitálás és a 4 óra tanítás a követelmény.

A hospitálásokat lehet pótolni, ha nem történtek meg március 15-ig, online órák vagy videós órák látogatásával abban az osztályban, ahol a gyakorlatot

folytatják. Ha ez nem megoldható, akkor a tanulók által megkapott feladatokat, tananyagokat kell tanulmányozni, erről hospitálási naplót írni.

A hallgató köteles ezt követően 2 db videós órát felvenni, és a következő tananyagok témáiból. (Ezt előtte a szakvezetővel kell egyeztetni.) Tehát videóra kell vennie a hallgatónak, hogy hogyan tartotta volna meg az órákat gyerekek előtt. Ezt el kell küldenie a szakvezetőnek és nekem. **Videóra csak olyan órák vehetők fel, aminek a tervét a szakvezető jóváhagyta.**

Kell tartania a hallgatónak **2 db, online órát tanulók előtt a következő 2 tananyagból. Csak akkor taníthat a hallgató, ha a szakvezető jóváhagyta az óratervét.** Az online tanítás technikai hátterét a fogadó iskolák segítik.

A gyakorlati felkészítés során a maga komplexitásában ismerheti meg az iskolai tevékenységeket, a hittanári szerepkört.

A hospitálásokra és a tanítási gyakorlatokra előzetesen fel kell készülnie – átismételnie a feladatokkal kapcsolatos elméletet, és értelmeznie a megoldandó feladatokat.

A hospitálás alkalmával a hallgató a gyakorlati helyen a tanítási óra kezdete előtt 10 perccel köteles megjelenni.

A gyakorlati képzés célja: olyan hittanárok képzése, akik alkalmasak a 6-18 éves korosztály tanítási-tanulási és nevelési feladatainak differenciált ellátására a hitoktatás területén.

A képzés feladatai:

A pedagógiai gyakorlatok keretében a hallgató:

- célirányosan, különböző pedagógiai szempontok szerint figyelje meg:
 - a különböző korosztályú (1-12. osztályos) gyermeket,
 - a pedagógus személyiségét, tevékenységét,az iskolai tevékenységet a maga komplexitásában.
- szerezzen közvetlen tapasztalatot az alábbiakról:
 - a különböző nevelési szintek hatásairól, motivációiról,
 - a nevelési szituációkról: az interakcióiról, (kapcsolatokról) a konfliktusokról és kezelésükről,
- a közoktatás 1-12. osztályában tanítandó hittan tantárgy speciális aspektusairól
 - vegyen részt olyan pedagógiai jellegű szituációkban, ahol gyakorolhatja a hittanári szerepeket, a kommunikáció válfajait.

A képzés követelményei:

Elvárás a hallgatóval szemben a gyakorlata során a kateketikai, szakmódszertan, pszichológiai tantárgyak elméleti ismereteinek felelevenítése, a pedagógiai szaknyelv használata.

Ismerje meg a különböző hittanári szerepeket. Az iskolai életbe gyermekközpontú szemlélettel kapcsolódják.

A gyakorlati képzés különböző formáiban rejlő lehetőségeket használja fel a hittanári készségeinek alakításához.

Aktivitása, önfejlesztő tevékenysége, adottságai és a külső szociális hatások által tanúsítsa hittanár- nevelőtanár pályára termettségét.

Feleljen meg a mindennapi szakmai gyakorlat pedagógiai, pszichológiai igényességű, szaktudást kívánó elvárásainak.

Ismerje meg azokat a dokumentumokat: **tanmenet, tankönyv** (a hittanár és a tanulók munkaeszközei), amelyekkel a tananyag feldolgozása történik.

A pedagógiai gyakorlat feljegyzés készítésekor ismétlje át a tanulásról tanultakat!

Feladat: a pedagógus munkájának megfigyelése

Szemponatok:

Tájékozódjon a gyakorlatvezető tanár munkarendjéről, időbeosztásról! (Mennyi időt tölt az iskolában, osztályban, mennyi időt igényel a felkészülés, füzetjavítás, egyéb iskolai munka?)

Érdeklődj meg, milyen szakirodalmakat használ a felkészüléshez a hittanár!

Értékelje a nevelői magatartást a látott tanórán! (Következetes, szigorú, engedékeny stb.)

Volt-e alkalma megfigyelni a pedagógus konfliktusmegoldó tevékenységét?

Írja le a konfliktus lényegét és elemezze megoldási módját!

Figyelje meg a tanulók esetében a négy legfontosabb tényezőt:

- **Tanulási készsége**, mely egy tágabb, átfogóbb tanuláshoz való viszonyulást, a megismerésben való ügyességet tartalmaz.
- **Tanulási képessége**, amely a konkrét tanulási tevékenységben való jártasságot jelenti.
- **Tanulási szokása** az a rutin, rendezettség, összeszedettség, ami képessé teszi a rendszeres, kitartó munkára.

- Mit nyújt neki az iskola vagy a plébánia, mit vár el tőle, ennek alapján **hogyan viszonyul az ott folyó neveléshez?**

Figyelje meg, hogyan értékeli a hittanár!

a.) Az értékelés pedagógiai funkciója:

- információnyújtás a gyerek számára teljesítményszintjéről,
- információnyújtás az osztály (csoport) számára teljesítményszintjéről,
- fegyelmezés,
- a helyes közösségi magatartás megerősítése,
- a szokásalakulás elősegítése.

b.) Az értékelés formája

- tárgyi,
- verbális
- metakommunikatív,
- komplex.

c.) Az értékelés tartalma

- a gyerekek munkájának közös bírálata,
- csoportos jutalmazás,
- dicséret az osztály (csoport) előtt,
- dicséret egyénileg. (...)
- egyéb forma

A hallgatók kötelesek az órák tervezése előtt:

- a gyakorlatvezető által megadott elméleti anyagot átismételni,
- a megjelölt szakirodalmat feldolgozni,
- a tanítás vázlatát önállóan elkészíteni, a gyakorlatvezetőnek bemutatni,
- az előkészítési órán folyó közös munkában aktívan részt venni.

A tanítást végző hallgató:

- önállóan és felelősséggel vezeti az órát,
- szervezi a saját- és a tanulók munkáját,
- irányítja a kijelölt anyag feldolgozását, a kitűzött célok megvalósítását,
- biztosítja az óra oldott légkörét,
- értékeli a tanulók teljesítményét.

A gyakorlatvezető csak kivételes esetben szól(hat) bele a hallgató munkájába. Az óra vezetését átvenni csak akkor tanácsos, ha a hallgató rögtönzött megoldásai később már nehezen korrigálhatók.

Az elemzéseken a hallgató köteles az előzetes tervéhez és az óra folyamán adódott konkrét helyzethez viszonyítva:

- értelmezni és indokolni az alkalmazott eljárásait,
- magyarázni az előzetes tervtől való esetleges eltérés okait, szükségességét,
- az óra kitűzött célja elérésének eredményeit vagy eredménytelenségét,
- válaszolni a gyakorlatvezető tanítással kapcsolatban feltett kérdéseire.

Sikertelen gyakorlati teljesítmény esetén az adott félévben egyszer van lehetősége a zárótanítás javítására a gyakorlati képzés vezetőjének engedélyével.